

Anayasa Mahkemesi, beyanname vermeyen dijital hizmet sağlayıcılarının sunduğu hizmetlere erişimi engelleyen Kanun hükmünü iptal etti

Mustafa Çolak

Vergi Danışmanı

13 Eylül 2023

Sirküler No: 789

Anayasa Mahkemesinin 18/5/2023 Tarihli ve E: 2020/11, K: 2023/98 Sayılı Kararı ile 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 7. maddesinin (2) numaralı fıkrasının birinci cümlesi;

“ İlandan itibaren otuz gün içinde bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hâlinde, dijital hizmet sağlayıcılarının sunmuş oldukları hizmetlere erişimin, bu yükümlülükler yerine getirilinceye kadar engellenmesine Hazine ve Maliye Bakanlığınca karar verilir ve bu karar erişim sağlayıcılarına bildirilmek üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna gönderilir.”

Düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilmiştir.

AYM tarafından yapılan basın duyurusuna göre;

-Dijital hizmet sağlayıcılarının sunduğu hizmetlere erişim engeli getirilmesine imkân sağlayan kuralın dijital hizmet sağlayıcılarının teşebbüs özgürlüğünü sınırladığı değerlendirilmiştir.

-Dava konusu kuralla öngörülen tedbir dijital hizmet vergisi mükellefleri için getirilen özel bir vergi güvenlik uygulaması niteliğindedir. Dolayısıyla kural, vergilendirme faaliyetiyle hedeflenen kamusal yararın gerçekleşmesini temin etme amacına hizmet etmektedir. Buna göre kuralın anayasal bakımdan meşru bir amaca dayandığı anlaşılmaktadır.

-Öte yandan dijital ekonominin soyut mahiyeti nedeniyle geleneksel vergi sistemi ve kuralları bu sektörün etkin bir şekilde vergilendirilmesinde yetersiz kalmaktadır. Buna göre 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergilere ilişkin beyanname verme ve vergi ödeme yükümlülüklerini yerine getirmeyen dijital hizmet vergisi mükellefi olan dijital hizmet sağlayıcılarının sunduğu hizmetlere erişimin engellenmesi, söz konusu yükümlülükleri yerine getirmeleri amacına ulaşma bakımından elverişli ve gerekli olduğu değerlendirilmiştir. Nitekim hizmet sağlayıcılarının sunduğu hizmetlere

erişimin engellenmesi, kural uyarınca bu yükümlölüklerin yerine getirilmesi anına kadar geçerli olacaktır.

-Bununla birlikte kişilerin teşebbüs özgürlüğü ile vergi alacağının güvence altına alınması arasında makul bir denge kurulmalıdır. Bu bağlamda dava konusu kuralda öngörölün yaptırımın teşebbüs sahiplerine aşırı ve katlanılamaz bir külfet yüklememesi gerekmektedir.

-Çağımızın temel araçlarından biri olan internetin işlevi ve sağladığı kolaylıklar gözönünde bulundurulduğunda fiziki olarak sabit bir işyeri bulunmayan, genellikle elektronik ortamda faaliyet gösteren dijital hizmet sağlayıcılarının vergisel yükümlölüklerini yerine getirmelerini sağlamak için yetersiz kaldığı anlaşılan geleneksel vergi güvenlik önlemleri yerine tüm faaliyetlerini yürüttükleri internet sitesi üzerinden birtakım önlemlere başvurulması doğaldır. Bununla birlikte hukuken korunması gereken amaçla bu amacı gerçekleştirmek için kanunda tanımlı hukuki himaye yönteminin yani aracın orantılı olması aranmalıdır. Bu bağlamda eğer bireyin hak ve özgürlüklerine daha az zarar verebilecek bir tedbir varsa onunla yetinilmeli veya öncelikle bu tedbire başvurulmalıdır.

-Bu çerçevede 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergilere ilişkin beyanname verme ve vergi ödeme yükümlölüklerini süresinde yerine getirmeyen dijital hizmet sağlayıcılarının sunduğu hizmetlere erişimin engellenmesi ise en ağır yaptırım olan internet sitesinin bütününün erişime engellenmesi anlamına gelmektedir. Hâlbuki kademeli bir vergi güvenlik tedbiri ihdas edilmesi mümkünken doğrudan erişimin engellenmesine karar verilmesinin hizmet sağlayıcılarına aşırı külfet yüklendiğı, teşebbüs özgürlüğü ile kamu yararı arasında bulunması gereken makul dengenin bozulduğu değerlendirilmiştir. Bu itibarla kuralla teşebbüs özgürlüğüne getirilen sınırlamanın orantısız olduğu ve ölçölölük ilkesini ihlal ettiğı sonucuna ulaşılmıştır.

Anayasa Mahkemesi açıklanan gerekçelerle kuralın Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline, iptal hükmünün kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar vermiştir.

Karar ve duyuru için tıklayınız.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/09/20230912-3.pdf>

www.anayasa.gov.tr/tr/haberler/norm-denetimi-basin-duyurulari/7194-sayili-kanun-un-bazi-kurallarinin-iptali/

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirküleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/anayasa-mahkemesi-beyanname-vermeyen-dijital-hizmet-saglayicilarinin-sundugu-hizmetlere-erisimi-engelleyen-kanun-hukmunu-iptal-etti/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 07:05 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net